

متن پرسش

سلام استاد: شما در جلسه روز دوشنبه فرمودید که چون انسان خواست از طبیعت سردر بیاورد و وارد منیت شد پس نور خدا را ندید و در طبیعت دستبرد و با طبیعت تعامل نکرد. آیا برخی تحقیقات و تفکرات فلسفی هم مثل همین اصرار بشر در سردر آوردن از طبیعت نیست؟ آیا لازم بوده که اینقدر بشر در مسائل ریز شود که برخی مواقع باعث شک و انحراف شود؟ آیا سر در آوردن که باعث می شود نور خدا دیده نشود شامل فلسفه هم می شود؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: درست تشخیص داده‌اید، فلسفه و کلام از جهتی همین‌طور است که می‌فرمایید که بشر در زیر سایه‌ی انوار الهی نه نیاز به فلسفه دارد و نه نیاز به کلام و یا عرفان نظری، می‌ماند که وقتی با انواع سؤالات و شبهات روبه‌رو می‌شویم مجبوریم از طریق فلسفه و کلام آن شبهات را جواب دهیم و از طریق عرفان از ظلمات سطحی‌نگری نسبت به اشارات شریعت الهی خارج گردیم. از این جهت قصه‌ی روزگار ما رجوع به فلسفه و کلام و عرفان است تا آن‌ها را بفهمیم ولی از آن‌ها عبور کنیم بدون آن‌که آن‌ها را زیر پا بگذاریم. موفق باشید